

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे / योग
परीक्षा : डिसेंबर – २०२२

प्रथम वर्ष

सत्र – २

विषयः– आधुनिक भारत –राजकीय, आर्थिक व सामाजिक जडण घडण (HCG – 201)

दिनांक : १५/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ १९२९ ते १९४७ या काळातील मुस्लिम लीगचा वाढता अलगतावाद स्पष्ट करा.
- १.२ ब्रिटिशकालीन आर्थिक बदल व सरकारी धोरण यांचा आढावा घ्या .
- १.३ अस्पृश्योद्धारासंदर्भात डॉ . आंबेडकरांची मते व कार्य याबद्दल माहिती दया .
- १.४ १९०९ व १९१९ च्या सुधारणा कायद्यातील तरतुदी नमूद करा.
- १.५ राष्ट्रवाद म्हणजे काय ? भारतातील राष्ट्रवादाची थोडक्यात चर्चा करा.
- १.६ भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये सांगा .

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ भारताची फाळणी व त्यासुमाराला झालेल्या दंगलीची मीमांसा करा.
- २.२ ब्रिटिशकालीन शेतकरी चळवळी व कामगार चळवळी याबद्दल माहिती दया .
- २.३ सांस्कृतिक क्षेत्रातील बदलांचा आढावा घ्या .
- २.४ सर्वोदयाची वैशिष्ट्ये सांगा.

प्र.३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ मुस्लिम लीग
- ३.२ बदलते स्थीरीवन
- ३.३ मानवतावाद
- ३.४ भारताचे परराष्ट्र धोरण

Translation in English
Sub: Modern India- Political, Economic & Social Ethos (HCG-201)

Date : 15/12/2022

Marks : 60

Time : 2.00 pm To 4.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain the growing separatism of the Muslim League from 1929 to 1947.
- 1.2 Review the economic changes and government policies during the British period.
- 1.3 Give information about Dr.Ambedkar's views and work Regarding untouchability, .
- 1.4 Mention the provisions of the Amendment Acts of 1909 and 1919.
- 1.5 What is nationalism? Briefly discuss Nationalism in India.
- 1.6 State the features of Indian Constitution.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Discuss the partition of India and the riots around it.
- 2.2 Give information about peasant movement and labor movement during British era.
- 2.3 Review the changes in the cultural sector.
- 2.4 State the characteristics of Sarvodaya.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Muslim League
  - 3.2 A changing woman's life
  - 3.3 Humanism
  - 3.4 Foreign Policy of India
-